

Det grønne alternativet for Oslo

Oslo MDGs alternativet budsjett for Oslo kommune 2025

Publisert 10. desember, 2024.

oslo.mdg.no/altbud2025

Vårt alternative budsjett

Miljøpartiet De Grønnes mål er at Oslo skal bli verdens første utslippsfrie storby, samtidig som vi skaper en by som er god å bo i. I vårt alternative budsjett viser vi at det er mulig å kombinere trygg økonomisk styring med en stor satsing på velferd og ambisiøs klima- og naturpolitikk.

For å sikre en grønn og inkluderende by må det satses på barn og unges oppvekstvilkår, på et sterkt skolesystem og på et rikt og mangfoldig kulturliv for alle byens innbyggere. Byrådet foreslår i sitt budsjettforslag at det gjennomføres store kutt i bydelene. Det rammer blant annet barnehager, fritidsklubber og lokale kulturtilbud, som er avgjørende for å skape trygge og inkluderende oppvekstvilkår. Når disse arenaene svekkes, øker risikoen for at flere barn og unge faller utenfor fellesskapet. Kuttene gjennomføres for å få råd til å redusere eiendomsskatten til de dyreste boligene. Det mener vi at er uakseptabelt. Derfor sier vi nei til byrådets kutt i eiendomsskatten, og prioriterer over 250 mill. til å styrke bydelene.

Vi foreslår en rekke tiltak for å bekjempe fattigdom og utenforskap blant barn og unge, blant annet økt satsing på fritidsklubber, flere ungdomsjobber, reduserte priser for barn på byens bad, og bevaring av Oslo Nye Teater. Vi ønsker også å styrke rusomsorgen og gjøre det enklere for flere å komme seg inn i boligmarkedet.

For at Oslo skal nå målet om å bli verdens første utslippsfrie storby, er det nødvendig med kraftfulle klimatiltak. Derfor foreslår vi å stanse planene om utbygging av flere motorveier, og vil gjennomføre en rekke tiltak for å kutte utslippene. Vi vil blant annet gjøre det enklere og billigere å velge miljøvennlig. Vi vet at de med dårligst råd er mest avhengig av sykkelveier og et godt og billig kollektivtilbud. Derfor øker vi antall kollektivavganger, spesielt i ytre by, og prioriterer utbygging av flere sykkelveier. Vi ønsker også å redusere kollektivprisene kraftig, blant annet ved å redusere prisen på månedskort til 499,-.

Oslo er kommunen med størst naturmangfold i landet og har et særlig ansvar for å bevare og forvalte naturen i og rundt byen vår på en god måte. Derfor foreslår vi å tredoble satsingen på å ta vare på naturen i byen og Oslofjorden. Vi foreslår også en rekke tiltak for å gjøre gater, parker og turområder triveligere og mer tilgjengelig.

Sirin Stav,
Gruppeleder for Oslo MDGs bystyregruppa

Innhold

Del 1 Kommunens økonomi.....	4
1.1 Trygg økonomisk styring.....	4
Del 2 Samferdsel og miljø.....	5
2.1 Oslo skal være verdensledende i å kutte utslipp.....	5
2.2 Bedre og billigere kollektivtransport.....	7
2.3 En tryggere gå- og sykkelby.....	8
2.4 Mer gratis byliv, og flere grønne møteplasser.....	9
Del 3 Byutvikling.....	11
3.1 Natur og friluftsliv.....	11
3.2 Nye veier inn i boligmarkedet.....	12
3.3 Arkitekturpolitikk og kvalitet i byutviklinga.....	13
3.4 Mindre riving, mer vern, gjenbruk og ombruk.....	14
Del 4 Helse og sosial.....	15
4.1 Helse- og forebyggingstilbud.....	15
4.2 Rusomsorg.....	16
4.3 Funkispolitikk.....	17
4.4 Kommunale boliger.....	19
4.5 Endringer i tilskudd til organisasjoner.....	20
Del 5 Kultur og idrett.....	21
5.1 Kunstnerpolitikk og kulturell infrastruktur.....	21
5.2 Endring i tilskudd til organisasjoner.....	22
Verbalforslag.....	23
5.2 Fritidstilbud for barn og unge.....	24
Verbalforslag.....	24
Del 6 Utdanning og oppvekst.....	25

Del 1 Kommunens økonomi

Miljøpartiet De Grønnes mål er en trygg og bærekraftig økonomisk styring av kommunen, samtidig som vi vil gjennomføre en historisk oppgradering av byen med velferdsloft og en betydelig satsing på å redusere utslippene og gjøre det enklere for folk å ta miljøvennlige valg. I perioden 2015 - 2023 viste vi at dette var mulig, og det viser vi også med dette budsjettforslaget.

På åtte rødgrønne år ble gjeldsgraden redusert, og økonomien er sunnere. Før vi tok over, hadde Oslo kommune en gjeldsgrad på 59 prosent. Gjeldsgraden da vi gikk av var på 55,7 prosent, og det siste årsregnskapet ble gjort opp med et overskudd på nesten to milliarder. Senest høsten 2023, før byrådsskiftet, mente kredittvurderingsbyrået S&P Global Ratings at utsiktene for Oslo kommunes kredittvurdering var stabil. Det er viktig fordi konsekvensene av en nedjustering kan være store. Långivere ser på kommunen som mindre trygg å låne penger til, slik at rentene kan gå opp, noe som vil gi Oslo kommune langt dyrere lånebetingelser og økte finanskostnader, som byens innbyggere må betale. Det vil gi mindre penger i kommunekassa, og vi får mindre satsing på velferd og miljø..

Etter at Høyre og Venstre har lansert sine planer for kommunen, har kredittvurderingsbyrået S&P Global Ratings valgt å nedjustere utsiktene for Oslos kredittvurdering fra «stabil» til «negativ». Det har ikke skjedd siden forrige gang de borgerlige partiene styrte byen. I rapporten skrev S&P som begrunnelse byrådets løfter om å fjerne eiendomsskatten, samtidig som de skal fortsette store låneopptak og har svært usikre innsparingstiltak.

Byrådet, med støtte fra Frp, har planer om å kutte et milliardbeløp av kommunens inntekter ved å fjerne eiendomsskatten, og de skal bygge ut unødvendige og trafikkøkende motorveiprosjekter til flere titalls milliarder. Det vil gi mindre penger i kassa til å finansiere velferd, og det vil gjøre Oslo til en gråere og mer usosial by. Dersom det også fører til en varig svekkelse av Oslos kredittvurdering, vil konsekvensene bli betydelig verre.

1.1 Trygg økonomisk styring

I budsjettforslaget for 2025 svekker byrådet kommunens inntekter ved å kutte i eiendomsskatten for de dyreste boligene. Samtidig gjennomføres det store velferdskutt på hundrevis av millioner. Oslo hadde Norges mest moderate eiendomsskatt før det sittende borgerlige byrådet begynte å kutte i den. MDG mener at det er riktig med en moderat eiendomsskatt for å finansiere velferden og kutt i klimautslippene. Derfor foreslår vi at bunnfradraget på eiendomsskatten settes til 4,5 mill. med skattesatser på 3,4 promille for bolig, og 4,3 promille for næringseiendom.

Vi mener også at det er rom for å redusere bruken av konsulenter og PR-rådgivere, og at politikernes lønninger bør reduseres.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Øke eiendomsskatten for de dyreste boligene	-541000
Reduksjon av konsulentbruk og PR-arbeid	-50000
Øke utbytte fra Hafslund	-145000
Redusert overføring fra drift til investering	-156 497
Effektiviseringsuttak Oslobygg	-10000
Omstillingsmidler Oslo Nye teater (inndras og gis som vanlig tilskudd)	-10000
Redusert godtgjørelse til politikere	-3000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet jobbe for at Oslo bidra til gjenoppbygging av Gaza, blant annet ved å bli vennskapsby med en palestinsk by på Gaza-stripen, for eksempel Gaza by, gjennom et folk-til-folk samarbeid.

Del 2 Samferdsel og miljø

Mennesker, natur og det biologiske mangfoldet trues av klimakrisen. Oslo skal lede an, og vise verden at det er mulig å fjerne alle utslippene i en by, og at vi samtidig skaper en hovedstad som er bedre å bo i for både mennesker og dyr. En by med renere luft, mer grønt og natur i byen, tryggere skoleveier og mer plass til gågater, bilfrie gater og torg og bedre sykkelveier der det tidligere var gråareal og biler.

2.1 Oslo skal være verdensledende i å kutte utslipp

Oslo skal bli en utslippsfri og klimapositiv by. 90 prosent av utslippene kommer fra tre sektorer: transport, avfallshåndtering og bygg og anlegg. Det er her vi må sette inn støtet for å komme i mål med å kutte alle utslipp innen 2030. For å få til dette vil vi satse på kollektiv, sykkel og gange, rivestopp, gjenbruk, deling og sirkulære løsninger, samt å lagre CO2 på blant annet Klemetsrud. Vi vil styre etter klimabudsjett og etablere nullutslippssone innenfor Ring 2.

Når vi har kuttet utslippene våre, blir den neste jobben å gå i minus. Eksempler på tiltak er restaurering av myr, god og klimavennlig skjøtsel av naturen og karbonfangst fra biogent materiale. Hovedstadens klimaavtrykk stopper ikke ved bygrensa. Det meste av Oslos forbruk telles ikke med på de lokale utslippstatistikkene, fordi de oppstår gjennom produksjon og frakt, utenfor byen. Derfor må vi også jobbe for å redusere kommunens indirekte utslipp.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Økt satsing på ladeinfrastruktur for personbiler, varebiler, lastebiler og drosjer	78000
Tilskuddsordning for raskere omstilling av kommunens maskiner og kjøretøy	10000
20 prosent økning i parkeringsavgifter	-50000
Gjeninnføre betaling for beboerparkeringsårskort i ytre by	-9000
Stanse planlegging av Røatunnelen	-20354
Utarbeide handlingsplan for å realisere solenergipotensialet på 1 TWh på tak i Oslo.	1500
Tilskuddsordning til utstyrsordning i biblioteker	2000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet om å stanse planleggingen av Røatunnelen.
2. Bystyret ber byrådet om å arbeide mot kapasitetsøkende veiprojekter som E18 Vestkorridoren og E6 Oslo Øst-prosjektet.

3. Bystyret ber byrådet om å etablere en tilskuddsordning i Klima- og energifondet for privatpersoner som kjøper transportsykkel.
4. Bystyret ber byrådet om å komme tilbake til bystyret med en sak som redegjør for handlingsrommet til å forby reklame for fossilbiler, fossile flyreiser og oljeselskaper på reklameflatene til kommunens virksomheter.
5. Bystyret ber byrådet om å si nei til nye cruiseanløp i Oslo.
6. Bystyret ber byrådet om å arbeide for at elektriske bildelingsbiler får gratis passering i bomringen.
7. Bystyret ber byrådet om å stille krav om at 20 prosent av alle parkeringsplasser i nybygg skal være reservert elektriske bildelingsbiler.
8. Bystyret ber byrådet om å arbeide for at beboerparkering innføres i alle bydeler. Ved innføring av beboerparkering bør byrådet sikre tilstrekkelig med parkeringsplasser for folk med nedsatt funksjonsevne.
9. Bystyret ber byrådet om å redusere ansattparkering for privatbiler, utenom HC-plasser, og sørge for at alle kommunale arbeidsplasser er sykkelvenlige med sykkelparkering, lademuligheter, garderober og utlånsordninger med lastesykler og elsykler.
10. Bystyret ber byrådet om å halvere antall kommunale flyreiser innen 2027.
11. Bystyret ber byrådet styrke satsingen på sirkulære løsninger i Utviklings- og kompetanseetaten.
12. Bystyret ber byrådet om å igangsette arbeid med innføring av en ordning hvor ansatte i kommunen kan lease elsykkel via kommunen.

2.2 Bedre og billigere kollektivtransport

De som har minst å rutte med er aller mest avhengig av et godt og rimelig kollektivtilbud. Gjennom åtte år i byråd sørget MDG for at kollektivtilbudet ble styrket med omtrent 1,5 millioner avganger i året, eller over 30.000 flere avganger per uke. Det fikk vi til fordi bevilgningene ble økt med milliardbeløp, og fordi den restriktive bilpolitikken gjorde at flere valgte å bytte ut bilen med kollektivtransport, noe som igjen økte inntektene. Det borgerlige byrådet har nedprioritert å styrke kollektivtilbudet. I deres forslag til budsjett er det ikke lagt opp til noen økninger i bevilgningene for de fire neste årene. Byrådet leverer heller ikke på løftet om å redusere prisen for månedskort. Det ble riktig nok redusert noe i fjor, men da finansierte de priskuttet ved å fjerne rabatten for enkeltbilletter og avskaffe gratis kollektivtransport for barn som reiser i følge med voksne.

Vår viktigste prioritering på kollektivtransport er å styrke kollektivtilbudet, spesielt i de ytre bydelene, samtidig som vi reduserer prisen på månedskort til 499,- fra og med 1. september. Samtidig reverserer vi byrådets andre kollektivprisøkninger som har blitt gjennomført av det borgerlige byrådet..

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Styrke kollektivtilbudet med flere avganger og nye	50000

bussruter	
Redusere prisen på månedskortet til 499,- fra 1. september	200000
Øke Reis-rabatten fra 10 til 20 prosent i snitt fra 1. september	25000
Innføre gratis kollektivreiser for barn i følge med voksen, hele døgnet hver dag fra 1. september	3500
Stanse prisøkning for TT-reiser	1700

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet om å sikre at ordningen som gir alle asylsøkere i Oslo tilbud om gratis kollektivtilbud videreføres.
2. Bystyret ber byrådet om å reversere prisøkningen som ble gjennomført for enkeltbilletter i kollektivtransporten i 2024.
3. Bystyret ber byrådet gjeninnføre grupperabatten/familierabatten der inntil tre barn reiser gratis med en voksen og utvide ordningen, til å gjelde alle dager i uka, hele døgnet, hele året.
4. Bystyret ber byrådet om å komme tilbake til bystyret med en sak om anskaffelse av flere utslippsfrie båter som kan gi et bedre rutebåttilbud, spesielt om sommeren.
5. Bystyret ber byrådet om å øke antall avganger med rutebåtene til øyene i periodene med mest etterspørsel.
6. Bystyret ber byrådet om å sikre raskere universell utforming av eksisterende infrastruktur og kollektivtransport, for å gjøre kollektivtransport et reelt valg for flere.
7. Bystyret ber byrådet prioritere og framskynde tilpasningen til universelt utformet standard av eksisterende infrastruktur, holdeplasser og kollektivtransport, samt sikre at tilrettelegging for heiser og ramper utbedres der infrastruktur ikke er tilgjengelig ennå.
8. Bystyret ber byrådet sikre at undervisning gis til alle konduktører og sjåførere i transportselskap og taxiselskap med en grunnopplæring og kunnskap om bruk av utstyr som ramper og rullestolheiser, enkle ledsagerteknikker, reisegaranti og tilgjengelighet i selskapet, basiskunnskap om ulike funksjonsnedsettelse og hvilke utfordringer dette kan innebære for reisende, etter modell fra Vy.
9. Bystyret ber byrådet komme tilbake til bystyret med et mål for antall universelt utformede holdeplasser som skal utbedres årlig.

2.3 En tryggere gå- og sykkelby

Oslo skal være barnas by, fordi en by som er bra for barna, er bra for oss alle. Å sikre barna i byen en tryggere skolevei er en av våre hovedprioriteringer. Det handler om noe så grunnleggende som at det skal være trygt å gå og sykle til skolen eller i nabolaget sitt.

Tilrettelegging for flere gående og syklende og mindre biltrafikk gir en by som er bedre å bo i med mer plass til folk, vegetasjon og byliv, og mindre støy, utslipp og luftforurensing.

Da Oslo MDG gikk inn i byråd i 2015 var sykkelsatsingen i Oslo nærmest fraværende. På kort tid tidoblet vi tempoet i utrulling av nye sykkelveier, og omtrent 150 kilometer med sykkelvei ble oppgradert eller etablert. Resultatet ble at sykkeltrafikken har økt med over 50 prosent, og over tre ganger så mange sier at de opplever Oslo som en trygg sykkelby. Risikoen for å bli hardt skadd eller drept i trafikken som syklist i Oslo er også halvert siden 2014.

Til tross for lovnader om at sykkelsatsingen skulle trappes opp, har byrådet begynt å hule ut satsingen. Det har halvert målet for hvor mye sykkelvei som skal bygges, og har kuttet i en rekke sykkelprosjekter for å gi mer plass til parkeringsplasser. Byrådet har også avvirket støtteordninger for sykkelparkering i borettslag og sameier og for virksomheter som ønsker å legge til rette for at ansatte kan sykle til jobben.

I årene som kommer blir sykkelprosjektene mer kompliserte, og det vil ta mer tid å planlegge enkeltprosjekter. For å unngå at sykkelsatsingen bremses, bør det derfor settes av midler til planlegging av flere sykkelprosjekter.

Vi ønsker også å trappe opp satsingen på trygge skoleveier, og setter av midler til gjennomføring av 200 trafikksikkerhetstiltak som fartshumper, kryssinnstramninger, utvidelser av fortau og reduksjon av fartsgrenser langs skoleveiene.

Oslo har mål om å bli en universelt utformet by. For å nå det målet er det nødvendig med et betydelig løft for universell utforming av byens gater og byrom. I dette budsjettet setter vi av 100 mill. til å trappe opp dette arbeidet for å nå mål om et universelt utformet samfunn innen 2035.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Øke antall trafikksikkerhetstiltak til 200	54000
Styrket sykkelsatsing: Økt investeringsbudsjett	120000
Styrket sykkelsatsing: Ansette flere sykkelplanleggere og nødvendige støttefunksjoner	8000
Økt satsing på universell utforming*	100000

* står nevnt to steder

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet øke måltallet for antall kilometer sykkeltilrettelegging til 15 km.
2. Bystyret ber byrådet øke måltallet for antall trafikksikkerhetstiltak til 200.
3. Bystyret ber byrådet om å arbeide for at biltrafikken i Oslo reduseres med 20 prosent innen 2027.
4. Bystyret ber byrådet videreføre og styrke satsingen på trygg sykkelparkering

5. Bystyret ber byrådet gjeninnføre tilskuddsordningen for trygg sykkelparkering i borettslag og sameier.
6. Bystyret ber byrådet om å, i forbindelse med revideringen av parkeringsnormen, også vurdere om normen godt nok dekker mål om dekning av HC-parkeringsplasser og vurdere tiltak for å øke krav om å avsette plasser til funksjonshemmede og HC-parkering.
7. Bystyret ber byrådet om å sikre at Klagenemnda for transportsaker for forflytningshemmede også vurderer vedtak etter CRPD.
8. Bystyret ber byrådet om å sikre at funksjonshemmede ivaretas når det gjennomføres gateoppgraderinger eller trafikkreduserende tiltak.
9. Bystyret ber byrådet om å bestille en ekstern gjennomgang av vinterdriften av veier, sykkelveier og fortau for vinteren 2024/2025.
10. Bystyret ber byrådet om å utarbeide en plan og fremdriftsplan for å endre kommunale veier med motorveipreg til hyggelige bygater.
11. Bystyret ber byrådet om å jobbe for midlertidige tiltak som lavere fartsgrense og kollektivfelt på Østre Aker vei.

2.4 Mer gratis byliv, og flere grønne møteplasser

For barna er nærmiljøet den viktigste delen av byen. Oslo skal være barnas by, og tilgang til bilfrie gater, parker, nærnatur og lekeplasser i nærmiljøet er avgjørende for at byen skal være barnevennlig. Det bor omtrent 40.000 barn under 10 år i Oslo. Mange bor trangt, uten tilgang til hage eller grøntområder i nærheten. I deler av byen er det godt tilrettelagt for lek og aktivitet for de minste, men i store deler av byen er det lange distanser mellom gode lekeområder for barna.

Det har blitt etablert mange lekeplasser i Oslo de siste årene. Den satsingen bør fortsette, og den bør trappes opp ytterligere. For at alle skal ha en lekeplass i nærmiljøet sitt, mener MDG at det bør innføres et mål om at alle barn skal ha en lekeplass i gangavstand, og kommunen bør arbeide målrettet med å nå målet. Det gjennomføres en byomfattende kartlegging som viser hvor det er behov for oppgradering og etablering av lekeplasser. Deretter bør det utarbeides en handlingsplan for gjennomføring av en stor satsing på lekeplasser.

De siste årene har Oslo fått gode erfaringer med etablering av bylivsgater, blant annet på Grønland og i Søndre gate på Grünerløkka. Med en kombinasjon av uteserveringer, gratis sitteplasser og mer grønt, har bylivet blomstret i disse områdene. MDG mener at det bør etableres langt flere slike gater i byen, og ønsker å etablere to gater allerede neste år.

En rekke gater har blitt oppgradert i Oslo de siste årene, og MDG startet planleggingen av flere gater før vi gikk ut av byrådet, blant annet i Markveien og Kirkegata. Nå mener vi at det neste store oppgraderingsprosjektet bør være i gata Grønland, og vil starte arbeidet umiddelbart.

Oslo er hovedstaden i Nord-Europa med dårligst tilgang på offentlige toaletter. Derfor er vi svært kritisk til at byrådet vil fjerne 37 toaletter rundt om i byens parker og byrom i sommersesongen. MDG ønsker å videreføre denne ordningen.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Etablere tre nye bylivsgater i 2025	12000
Forprosjekt oppgradering av gata Grønland	2000
Videreføre midlertidige toaletter ved 39 lokasjoner i byrommene, herunder i park og friområder i byggesonen og populære utfartssteder i marka	4200
Områdeløft Ellingsrud	5000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet å sikre at det etableres minst ett universell utformet toalett i Oslo sentrum med standard etter den internasjonale "changing places", og sikre at antall HC-toaletter økes i både indre og ytre by, samt ved markaportaler, badeplasser og øyene i Oslofjorden.
2. Bystyret ber byrådet å prioritere restaurering av husmannsplassen Enga som markaportal
3. Bystyret ber byrådet om å kartlegge hvor mange av de kommunale offentlige ladepunktene som er universelt utformet.
4. Bystyret ber byrådet kontakte regjeringen om å etablere flere områdeløft i Oslo, som for eksempel på Ellingsrud og Sandaker

Del 3 Byutvikling

MDG prioriterer bærekraft, livskvalitet og sosial rettferdighet innen byutviklingen. Grøntområder må bevares, biologisk mangfold styrkes og det må tilrettelegges for sosialt- og miljømessig bærekraftige bomiljøer. Vi vil fortette rundt kollektivknutepunkter og på grå arealer, verne grøntarealer og sikre tilgang til parker og bilfrie byrom. Gjennom miljøvennlige bygg, rimelige boliger og sirkulære løsninger skaper vi mangfoldige og inkluderende nabolag. Gjennom å beskytte historiske bygg og prioritere naturverdier sikrer vi byens identitet og grønn byutvikling.

3.1 Natur og friluftsliv

Oslo er kommunen med størst naturmangfold i landet og har et særlig ansvar for å bevare og forvalte naturen i byen vår på en god måte. Norge har klare internasjonale forpliktelser i tråd med FNs naturavtale for å verne og bevare mest mulig natur. Derfor foreslår vi å tredoble innsatsen til å følge opp handlingsplanen for økt biologisk mangfold, og vi foreslår å tredoble satsingen på å ta vare på Oslofjorden.

Det viktigste i naturpolitikken er likevel hva man *ikke* gjør. Natur og klima bør ligge til grunn for byutviklingen. Det er derfor nødvendig at kommunen prioriterer en planvask for klima og natur i løpet av 2025, med søknad om tilskudd fra Miljødirektoratet. Det er avgjørende at eldre reguleringsplaner gjennomgås i lys av oppdatert kunnskap om klima- og naturverdier. Det må utarbeides en oversikt over hvilke naturområder som er regulert til bebyggelse, men ikke nedbygd, med sikte på vern av gjenværende grønne arealer. Derfor ønsker vi blant annet å fjerne Gjersrud-Stensrud fra kommuneplanen, og stanse byrådets planer om å bygge ut flere motorveier

Byrådet foreslår å trappe ned satsingen på friluftslivstiltak sammenlignet med det som har blitt gjennomført de siste årene. Derfor foreslår vi en økt satsing på friluftsliv, slik at det kan legges gjennomføres tiltak som gjør det mer attraktivt for folk å benytte seg av turområdene i byen.

Vi ønsker også å fremme lysshow som et dyrevennlig alternativ til fyrverkeri.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Oppfølging av handlingsplan for økt biologisk mangfold	20000
Økt satsing på å ta vare på livet i Oslofjorden	28000
Planvask for klima og natur	2000
Øke tilskuddsordningen for dyrevern	2000
Økt satsing på tilrettelegging for friluftsliv	14000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet ta ut utviklingsområdet Gjersrud-Stensrud fra Kommuneplanen
2. Bystyret ber byrådet gå gjennom alle reguleringsplaner eldre enn 5 år, og vurdere disse i tråd med oppdatert kunnskap om klima- og naturverdier.
3. Bystyret ber byrådet fremme en sak for bystyret som viser hvilke naturområder i Oslo som er regulert til bebyggelse, men som ennå ikke er nedbygd.
4. Bystyret ber byrådet søke Miljødirektoratet om tilskudd til planvask innen fristen i 2025.
5. Bystyret ber byrådet om å sikre at det ikke gjennomføres kommunalt fyrverkeri i forbindelse med nyttårsaften 2025/2026, men at det gjennomføres lysshow.

3.2 Nye veier inn i boligmarkedet

Slik situasjonen er i Oslo nå vil en sykepleier i 2024 kun kunne kjøpe 2 prosent av boligene i byen. Det finnes mange i Oslo som tjener mindre enn en sykepleier. Fagarbeiderindeksen til LO viser at en familie på fire der foreldrene jobber i varehandel og barnehage, kun har råd til 0,2 prosent av de egnede boligene i Oslo. Denne utviklingen kan ikke fortsette.

Kommunen trenger nye virkemidler for å sikre at folk i Oslo får tilgang på en trygg og god bolig. Som følge av et sterkt deregulert boligmarked, høy etterspørsel av sentrale boliger, høye renter og materialkostnader er det et stort behov for å se på nye løsninger for finansieringen av å bygge boliger. Når det er mye risiko og bankene er svært restriktive med å gi lån til boligbygging, mener vi at andre deler av systemet må hjelpe til. Det må sees på løsninger som kan skape stabilitet og trygghet for leieboere, og en økonomisk bærekraftig overgang for folk som ønsker å gå fra leie- til eiemarkedet, også utenom nyboligprosjekter. Oslo kommune bør ta initiativ overfor staten for å undersøke hvordan dette kan gjøres i samarbeid med Husbanken.

Det hjelper ikke bare å regulere flere boliger, så lenge utbyggerne ikke iverksetter bygging. MDG mener derfor det må etableres et kommunalt selskap for bygging og kjøp av boliger til rimelig, ikke-kommersiell utleie (Allmenbolig). Det trengs en kommunal husbank og bruk av kommunens forkjøpsrett til å sikre rimeligere boliger og studentboliger, samt utredning av leie-til-eie-modeller for kommunale boliger. Det må foretas en gjennomgang av kommunale tomter som kan festes bort til SiO eller ikke-kommersielle aktører, og vurdering av kommunalt eide bygg til studentboligformål. Vi mener også at det trengs et utleieregister og innføring av upersonlig boplikt for å sikre rettferdighet på boligmarkedet.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Etablere kommunalt selskap som skal bygge og/eller kjøpe boliger for rimelig, ikke-kommersiell utleie (Allmenbolig +)	120000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet om å utrede ulike modeller for en kommunal husbank i Oslo med sikte på å realisere byggingen av rimelige boliger og studentboliger.
2. Bystyret ber byrådet bruke Oslo kommune sin forkjøpsrett til å sikre at bygårder som selges kan selges videre som rimeligere boliger via etablererbolig-modellen, eller bli rimeligere utleie- eller studentboliger.
3. Bystyret ber byrådet ta initiativ overfor samarbeidsforetakene i Oslobolig for å styrke Oslobolig med mål om å kjøpe og realisere byggingen av flere boligprosjekter.
4. Bystyret ber byrådet utrede en langsiktig leie-til-eie ordning for kommunale boliger.
5. Bystyret ber byrådet legge frem et forslag i bystyret om hvilke kommunale tomter som kan festes bort til SiO eller ikke-kommersielle aktører.
6. Bystyret ber byrådet om å gå gjennom alle byggene kommunen eier og vurdere om noen av disse som kan egne seg som studentboliger.
7. Bystyret ber byrådet etablere et utleieregister i Oslo
8. Bystyret ber byrådet innføre upersonlig boplikt.
9. Bystyret ber byrådet om å utarbeide en plan for å sikre varige tilbud som dekker behov for akuttovernatting og nødbolig, for å unngå høye kostnader til leie av hotellrom eller tilsvarende.

3.3 Arkitekturpolitikk og kvalitet i byutviklinga

Kvalitet i arkitektur og byutvikling er avgjørende for å gjøre Oslo til en god by å bo i. Oslo MDG foreslår å opprette et fargefond for å fremme mer fargerike bygg i tråd med Oslopaletten, og vi vil etablere en Byarkitekt for å sikre helhet og høy standard i utviklingen.

Hovinbyen er hovedstadens største byutviklingsområde. Det er behov for økt koordinering og ressurser for å sikre fremgang og utvikling. Vi foreslår derfor å etablere et Hovinbykontor fra 1. september, og vil sikre ByLab støtte for å kunne være en viktig ressurs i Hovinbyen.

Plan- og bygningsetaten har uttalt at kuttene i byrådets budsjettforslag vil gå ut over etatens evne til å levere på tjenester. Det kan føre til økt saksbehandlingstid og reduserte ambisjoner og oppnåelse på levering av overordnede planer. Derfor foreslår vi å reversere byrådets kutt i Plan- og bygningsetaten.

Vi ønsker også å bygge om Trondheimsveien og Østre Aker vei til bygater for å sikre redusert trafikk, mer fornuftig arealbruk og et mer finmasket nett for gående og syklende.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Opprette tilskuddsordning for maling av fargeløse bygg	2000
Opprette Byarkitekt	1500

Sikre driftsmidler til ByLab	2000
Reversere rammekutt i PBE	5000
Tilskudd til Oslo arkitekturtriennale	1000
Opprette et Hovinbykontor fra 1. september	2000
Fair Play Bygg	600

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet om å jobbe for å transformere Trondheimsveien og Østre Aker vei til bygater
2. Bystyret ber byrådet sikre forutsigbar støtte til Oslo Arkitekturtriennale
3. Bystyret ber byrådet etablere et tverretattlig Hovinbykontor som skal sikre god og sammenhengende byutvikling i Hovinbyen
4. Bystyret ber byrådet å sikre en kommunal heistilskuddsordning etter for eksempel tilsvarende modell som Husbanken avvirket i 2023.
5. Bystyret ber byrådet å sikre at det utføres flere spontane ulovlighetskontroller for å hindre ulovligheter på leiemarkedet

3.4 Mindre riving, mer vern, gjenbruk og ombruk

Oslo skal både vokse og tas vare på, og det trengs en større bevissthet om verdien av vern. Å ta vare på eldre bygg er å ta vare på ressurser, ikke minst i et klima- og miljøperspektiv, men det handler også om kvalitet i byen, og om vår lokale identitet. Derfor vil vi ha en nullvisjon for riving av brukbare bygg, og vil styrke kartleggingen og bevaringen av historiske bygg gjennom innføring av en "grønn liste".

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Styrke satsingen på kartlegging og bevaring av historiske bygg, herunder innføring av "grønn liste".	2000
Redusert salg av kommunal eiendom	50000

Verbaler

1. Bystyret ber byrådet jobbe for en nullvisjon for riving av brukbare bygg i Oslo
2. Bystyret ber byrådet jobbe opp mot departementet for å sikre lovhemmel i Plan- og bygningsloven for å kunne avslå planforslag begrunnet i klima- og ressursbruk.

Del 4 Helse og sosial

4.1 Helse- og forebyggingstilbud

Byrådet velger å kutte omtrent 200 mill. i bydelene for å finansiere kutt i eiendomsskatten. Det vil ramme velferden for store deler av byens innbyggere, og spesielt barn og unge. Det kan blant annet føre til reduserte åpningstider i barnehage, nedleggelse av fritidsklubber og kutt i helsetilbud. Det mener vi er uakseptabelt, og derfor reverserer vi byrådets kutt i bydelene, og velger i tillegg å øremerke betydelige midler til viktige helse- og forebyggingstilbud, spesielt for barn og unge.

Oslo skal være en kommune som fremmer god helse hos sine innbyggere i hele kommunens virksomhet og gjennom innbyggernes livsløp fra ung til gammel. Vi mener styrking av tilgjengelige lavterskeltilbud som f.eks helsestasjoner i mange deler av byen vil være særlig viktig for å gi tilgang til rask hjelp, før sykdom og uhelse utvikler seg. MDG mener også at frivillig sektor som supplement på helsefeltet vil være viktig for å få et større mangfold i tilbud, og for å få mer ut av offentlige midler.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Reversere byrådets kutt i bydelene	200000
Slette gjeld for bydel Søndre Nordstrand for å unngå store velferdskutt for barn og unge	15000
Øremerking til bydelene for satsing på ungdomsjobber for å motvirke utenforskap	20000
Øremerking til bydelene for styrking av helsestasjonene	10000
Styrke skolehelsetjenesten med flere helsesykepleiere	3000
Reversere kutt til tannhelsetiltak overfor unge	37000
Øremerkede midler til Helsestasjonen for kjønn og seksualitet	2200

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet utrede potensialet for å opprette enda flere kostnadseffektive ungdomsjobber med frivillige organisasjoner, der kommunen og organisasjonen tar en del av kostnaden hver for å stimulere til flere arbeidsplasser.
2. Bystyret ber byrådet å sikre at minst 5 prosent av ungdomsjobber går til unge med funksjonsnedsettelse eller tilretteleggingsbehov.

3. Bystyret ber byrådet styrke arbeidet knyttet til sårbare kvinners helse gjennom samarbeid med kvinnehelsehuset på Tøyen og med satsing på flerkulturell doula for å nå flere kvinner.
4. Bystyret ber byrådet samarbeide med eksisterende kvinnehelsehus fremfor å opprette konkurrenter til eksisterende tilbud.
5. Bystyret ber byrådet rapportere årlig om antall klager, serviceklager, varsler og andre tilbakemeldinger som går under helse- og sosialfeltet, fordelt på type tjeneste og innhold i klager og varsler. Det bør også framkomme hvor mange klager som fører fram og hvor mange som realitetsbehandles.
6. Bystyret ber byrådet utrede effektene for pasienter av en mulig avvikling av avklaring- og mestringsenheten og omfordeling av midler og ressurser til hjemmetjenester eller habilitering- og rehabiliteringstjenester.
7. Bystyret ber byrådet utrede fordelene og kostnader av å utvide Oslohjelpa og komme tilbake til bystyret med en sak.
8. Bystyret ber byrådet etablere systemer som kan sikre opprettelse av en tidskontoordning i hjemmesykepleien.
9. Bystyret ber byrådet utarbeide en plan for å øke rekrutteringen av personer med minoritetsbakgrunn og flerkulturell kompetanse til beredskapshjem og fosterhjem.
10. Bystyret ber byrådet sikre at BPA blir tilgjengelig i ordning med sentral bestillerenhet innen utgangen av 2025.
11. Bystyret ber byrådet utrede nøkkelinformasjon om hvem funksjonshemmede i Oslo er, inkludert deres levekår, behov og utfordringer, med en egen rapport som ser på alle arenaer funksjonshemmede møter på, deltar i eller utestenges fra.
12. Bystyret ber byrådet om å gjennomføre tiltak for å sikre ansettelser av flere personer med funksjonsnedsettelse i kommunen og bydelene.

4.2 Rusomsorg

Oslos rusomsorg står i sine største utfordringer på flere år som følge av kutt fra statlig og kommunalt hold. Samtidig øker rusproblemer i samfunnet, og nye farlige stoffer som forårsaker overdoser og tar liv dukker opp i rusmiljøene. Dagens hjelpeapparat er ikke rustet til å takle nye og komplekse utfordringer innenfor rusforebygging og behandling, og tilbudene må oppskaleres fremfor å kuttes. MDG vil at Oslo skal gå foran som Norges beste by og kommune på rusomsorg, der det er gode tilbud i alt fra forebygging av misbruk og skader fra rusbruk, til god behandling med nok plasser på institusjoner og et ettervernsapparat som sørger for at rusavhengige følges opp etter behandling.

Det siste året har vist med all tydelighet at kapasiteten i lavterskeltilbudet til rusavhengige, er for lav. I løpet av høsten har brukerrømmet i Prindsens gate måttet stengt midlertidig. Dette skjer i en kontekst hvor det over flere tiår har eksistert en forholdsvis stor åpen russcene i Oslo. Dette er til ulempe for personer som tvinges til å eksponere seg i sårbare livssituasjoner, for unge mennesker som lettere kan rekrutteres inn i tung rusbruk og omkringliggende nabolag i sentrum. Utvidet brukerromskapasitet og planer for avskjermede væresteder for rusavhengige, er avgjørende for å bryte opp den åpne russcenen, sikre effektiv skadereduksjon og verdighet for personer som sliter med rusproblematikk.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Starte opprettelsen av nytt brukerrom i sentrum, enten i egen regi eller i samarbeid med frivilligheten	2000
Starte arbeid med opprettelse av supplementært værested innenfor ring 2 til Prindsen	1000
Reversere ulike kutt til Velferdsetaten innenfor rusbehandling	12000
Reversere byrårets kutt til rusinstitusjonsbehandling	10000
Utrede prøveordning med regulert omsetning av cannabis i Oslo	2000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet sikre åpning av brukerrom for rusavhengige som er bosatt utenfor Oslo, og utarbeide en finansieringsløsning som gjør at Oslo kompenseres for kostnader knyttet til rusavhengige som er bosatt i andre kommuner, men som bruker kommunens hjelpetilbud.
2. Bystyret ber byrådet vurdere aktuelle tomter som kan egne seg for innendørs og/eller utendørsskjermede væresteder for rusavhengige som oppholder seg i sentrum.
3. Bystyret ber byrådet vurdere opprettelse av et overdoseteam i Oslo som kan jobbe oppsøkende i bybildet, forebygge overdoser og bidra til å sikre raskere respons ved forekomst av overdoser.
4. Bystyret ber byrådet sikre at det ikke blir overopphopninger av ROP-boliger på enkelte steder, i strid med anbefalt tetthet.

4.3 Funkispolitikk

Oslo skal være en by som er tilgjengelig for alle, uavhengig av funksjonsevne. Vi arbeider for at Oslo blir et forbilde for andre kommuner i å følge og stå opp for menneskerettighetene til funksjonshemmede, som er beskrevet i FN-konvensjonen om dette, ofte kalt CRPD. Byens innbyggere som har funksjonsnedsettelse skal ha rett på god tilpasset hjelp i hverdagen og tjenester som gjør at man mest mulig uhindret kan delta i samfunnet. Kommunen har et ansvar for å sikre at viktige helse- og likestillingsordninger som BPA, tilrettelagt transport, hjemsykepleie eller avlastning kan bli mer tilpasset hver enkelt enn i dag, og at rettigheter til slike tjenester likestilles på tvers av bydeler.

Kommunens bygg, tilbud og digitale plattformer må både bli universelt utformet og tilpasset, slik at alle innbyggere med eller uten funksjonsnedsettelse kan bruke kommunens tjenester likeverdig og uten hindringer. Ved å sikre lik rett til deltakelse i samfunnet skaper vi en bedre og mer mangfoldig by, med mulighet for flere til å ta del i samfunnet og utfolde seg. Satsingen på universell utforming må trappes betydelig opp de kommende årene for å nå målet bystyret har vedtatt om at Oslo skal være universelt

utformet innen 2035, og forventer at byrådet kommer tilbake til bystyret med forslag til opptrappingsplan for økte bevilgninger.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Øremerking av 15 millioner til bydelenes ramme for styrking av BPA-ordningen	15000
Starte arbeidet med å opprette sentral bestillerenhet for BPA	3000
Økt satsing på universell utforming*	100000

*står nevnt to steder

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet arbeide for at Oslo når målet om å være universelt utformet innen 2035.
2. Bystyret ber byrådet om å sikre at Oslo blir en CRPD-foregangskommune, tilrettelegge for opplæring i konvensjonens innhold og jobbe for å følge dens forpliktelser
3. Bystyret ber byrådet ved framleggelse av ny plan for mennesker med funksjonsnedsettelse i 2025, også ta utgangspunkt i realiseringen av rettigheter etter CRPD, menneskerettighetene og hvordan blant annet kommunen kan innfri disse.
4. Bystyret ber byrådet gjennomgå bruken av tvangsvedtak for flytting av funksjonshemmede og utviklingshemmede i kommunen, samt sette ned et tilsyn for å se på hvorvidt grunnlagene for tvang har vært gyldig og lovlig, og om det finnes lærdom å hente som kan sikre mindre bruk av tvang i fremtiden og bedre ivaretagelse av rettigheter etter CRPD.
5. Bystyret ber byrådet arbeide for at BPA-tilbudet er likt uavhengig av hvilken bydel man bor i.
6. Bystyret ber byrådet sikre bedre standardisering for tildeling av HC-kort og sikre at flere som trenger HC-kort får dette.
7. Bystyret ber byrådet sikre bedre standardisering for tildeling av TT-kort og sikre at flere som trenger alternativer til kollektivtransport eller bil får dette.
8. Bystyret ber byrådet kartlegge for en utbedring av heiser og annet utstyr for universell utforming av infrastruktur i forbindelse med overgang fra 2G-nett som stenges i 2025, for å sikre at infrastruktur ikke berøres av dette.
9. Bystyret ber byrådet sikre at alle barn og unge under 40 år som er på aldersinstitusjoner mot sin vilje kan få tilbud om forsvarlig døgnkontinuerlige eller tilsvarende behov dekket i eget hjem eller andre tilpassede boligtilbud for unge.
10. Bystyret ber byrådet vurdere opprettelsen av en "universell utforming-bok", etter mal for grønn bok, med oversikt over status for universell utforming og forpliktende planer i kommunen.

4.4 Kommunale boliger

Alle har rett på et trygt og godt hjem. Når svært mange leietakere i Oslo regnes som vanskeligstilte på boligmarkedet, er det et politisk ansvar å snu utviklingen. De økonomiske forskjellene i hovedstaden er de største i hele landet, vi har områder med utbredt fattigdom. Prisutviklingen i boligmarkedet – både for eiere og leietakere – er en del av forklaringen. Kommunen sitter ikke på alle virkemidlene, men gjennom den kommunale bostøtta kan vi bidra til å redusere forskjellene i hovedstadens boligmarked. Vi foreslår i dette budsjettet en nøktern utvidelse av retten til å søke på kommunal bostøtte.

Boligene kommunen eier, og leier ut kommunalt, har en gjennomsnittlig alder på 75 år, og derfor er den universelle utformingen svært dårlig. Kun en brøkdel av den kommunale boligmassen er klassifisert som "HC-boliger", som mer presist kalles tilrettelagte boliger. Etterslepet i arbeidet med å øke tilgjengeligheten er stort og vi reverserer derfor byrådets forslag om å kutte i potten for tilgjengelighetstiltak i kommunale boliger.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Gi personer som bor i utleiebolig med tilvisningsavtale rett til å søke om kommunal bostøtte	9000
Reversere kutt i potten for tilgjengelighetstiltak i kommunale boliger	5600

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet kartlegge hvorvidt kommunen besitter tomme bygg som egner seg for etablering av akuttovernatting.
2. Bystyret ber byrådet etablere en handlingsplan mot diskriminering på boligmarkedet.
3. Bystyret ber byrådet kartlegge tilgangen på tilrettelagte kommunale boliger, og gjennomgå tiden det tar fra en søker har fått vedtak om kommunal bolig til vedkommende kan flytte inn. Kartleggingen skal identifisere eventuelle forskjeller i ventetid mellom søkere med og uten behov for tilrettelagt bolig, og beregne hvor mange flere tilrettelagte kommunale boliger det eventuelt er behov for, hvilken standard og tilrettelegging som trengs, for å bli kvitt systematiske ulikheter i ventetid og tildeling.
4. Bystyret ber byrådet å sikre spredning av kommunale boliger i både indre og ytre by for å tilrettelegge for gode bomiljøer.
5. Bystyret ber byrådet sikre en årlig oppdatert oversikt over hvor mange kommunale boliger som er tilrettelagte for funksjonshemmede, hvor mange som oppfyller hver av kategoriene i Kobo sitt system slik som heistilgang eller trinnløs atkomst, og at det rapporteres årlig antallet tilrettelagte boliger, antall boliger som søkes tilpasset eller blir utbedret, vedtak, personer som venter på bolig og om hvor mange som er vanskeligstilte med behov for tilrettelagt bolig.
6. Bystyret ber byrådet lage en plan for å tette etterslepet for at kommunale boliger blir universelt utformede med de standardene som brukes i tjenesten Kobo, om feks

trinnløs atkomst, og at de er egnede til funksjonshemmede søkere med behov for tilrettelegging.

7. Bystyret ber byrådet styrke den interne kompetansen i kommunen når det gjelder universell utforming, blant annet for å sikre helhetlige og gode UU-løsninger som møter en livsløpsstandard for kommunale boliger, i tillegg til kompetanse i særlig tilrettelegging i prosjektene.

4.5 Endringer i tilskudd til organisasjoner

Endringer i tilskudd til organisasjoner	Tusen kroner
Økt tilskudd til NKS sitt kvinnehelsehus på Tøyen	2000
Økt tilskudd til Rådgivning om spiseforstyrrelser (ROS)	2500
Økt tilskudd til Demensforeningen	200
Økt tilskudd til KFUM sitt avhopperprogram	1000
Økt tilskudd til Flerkulturell doula	1700
Økt tilskudd til Aurora	50
Økt tilskudd til SORFO	150
Økt tilskudd til Lupe	40
Økt tilskudd til Maritakafeen	1800
Økt tilskudd til Fattighuset	1000
Økt tilskudd til Matsentralen	600
Økt tilskudd til KFUM/KFUK forandringshuset	200
Økt tilskudd til Aktiv på dagtid, Oslo idrettskrets	1250
Økt tilskudd til Back in the ring	250
Økt tilskudd til DNT nærnatur og trimmen	200
Økt tilskudd til SPisFO	100
Økt tilskudd til Et slag av gangen	100
Økt tilskudd til Foreningen tryggere ruspolitikk - rusmiddelanalysetjeneste	500
Økt tilskudd til Fontenehuset Mortensrud	400

Økt tilskudd til Fontenehuset Oslo Øst	400
Økt tilskudd til JURK	100
Økt tilskudd til Jussbuss	100
Økt tilskudd til Foreningen FRI	200
Økt tilskudd til Clap along	199
Økt tilskudd til Diversify	199
Økt tilskudd til Equality	150
Økt tilskudd til OMOD	110
Økt tilskudd Støttegruppen 25. juni	200
Økt tilskudd Leieboerforeningen	500
Økt tilskudd Bipolarforeningen	300
Økt tilskudd Sammen om en jobb	350
Økt tilskudd til LIN	164
SAMLET ØKT TILSKUDD	15047

Del 5 Kultur og idrett

Et fritt og levende kulturliv er en av Miljøpartiet De Grønnes hovedvisjoner for Oslo. Vi skal være en kulturby som verdsetter og tilrettelegger for kunstnere og kulturarbeidere som bor og jobber i byen vår, og de tusenvis av arrangementene som avvikles hvert eneste år. Kommunens kulturpolitikk skal stimulere til skaperkraft og engasjement, og ta hensyn til hele bredden. Politikere skal overlate kunstfaglige vurderinger til kunstnerne, men bidra til å sikre gode vilkår for kulturlivet, både for næringsdrivende, ansatte, for institusjonene og for arrangørene. Det borgerlige byrådet har latt kulturlivet ta regninga for deres egne valgløfter. I vårt alternative budsjett foreslår vi å snu dette, og i stedet styrke kulturlivet.

5.1 Kunstnerpolitikk og kulturell infrastruktur

Atelier og produksjonslokaler til subsidiert leie til kunstnere, kulturinstitusjoner og organisasjoner har vært en viktig del av Oslos kunstnerpolitikk, men dessverre blitt kraftig svekket det siste året. Selv om byrådet varsler at de etablerer nye midlertidige atelierer på gamle Romsås sykehjem, har vi en kraftig nedgang i antall atelierer under det borgerlige byrådet. Vi vil snu denne utviklingen, og etablere flere kommunale atelierer, både i eksisterende prosjekter, og ved å gå gjennom kommunens eiendomsportefølje for å finne nye, forutsigbare og seriøse atelierprosjekter i samarbeid med kunstnerorganisasjonene, f.eks. på Rommen og Observatoriet på Holmenkollen. I dette arbeidet er det ekstra viktig med langsiktige kontrakter og god dialog mellom kommunen og leietakere.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Økning i kunstnerstipendene	6000
Igangsette arbeid med etablering av atelier på Rommen og Holmenkollen	8000

5.2 Endring i tilskudd til organisasjoner

Endringer i tilskudd til organisasjoner	Tusen kroner
Økt tilskudd til Oslo Nye Teater	40000
Økt tilskudd til Kunstnernes Hus	1000
Økt tilskudd til Cosmopolite Scene	400
Økt tilskudd til Oslo Arkitekturtriennale	150
Økt tilskudd til Rom For Kunst og Arkitektur	300
Økt tilskudd til Film fra Sør	300

Økt tilskudd til Frogner Kino	250
Økt tilskudd til Mediefabrikken	100
Økt tilskudd til Akerselva Trebåtforening	150
Økt tilskudd til Ravenheart Int Filmfestival	400
Økt tilskudd til Kunstkritikk	200
Økt tilskudd til Landsforeningen Norske Malere	300
Økt tilskudd til Masahat	200
Økt tilskudd til Fargespill	100
Økt tilskudd til Feil Teater	300
Økt tilskudd til Det Andre Teateret	500
Økt tilskudd til Den Mangfaldige Scenen	300
Økt tilskudd til Nordic Black Theatre	200
Økt tilskudd til PRODA	200
Økt tilskudd til CODA	250
Økt tilskudd til Rom for Dans	250
Økt tilskudd til Østensjø Barne- og Ungdomsteater	115
Økt tilskudd til Kloden	500
Økt tilskudd til JM Norway	300
Økt tilskudd til Oslo Quartet Series	100
Økt tilskudd til Oslo Domkirkes Guttekor	200
Økt tilskudd til St. Hallvardsguttene	100
Økt tilskudd til Agenda X	200
Økt tilskudd til Cirkus Xanti	100
Økt tilskudd Holmlia Kulturhavn	100
Økt tilskudd til Opera Til Folket	100
Økt tilskudd til Hausmania Kulturhus	600
Økt tilskudd til Parkteatret	1000

Økt tilskudd til Miniøya	400
Økt tilskudd til Melahuset	400
Økt tilskudd til Oslo Pride	500
Økt tilskudd til Transcultural Arts Production (Trap)	200
Rammereduksjon Den norske kirke	-10000
Rammereduksjon Munchmuseet	-15000
SAMLET ØKT TILSKUDD	25765

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet fremme en sak til bystyret om Popsenterets organisasjonsform og mandat.
2. Bystyret ber innføre en regelmessig kapasitetskartlegging av kulturell infrastruktur i Oslo, etter modell fra idrettsbehovsplanen.
3. Bystyret ber byrådet om å bidra til en kartlegging og analyse av Oslos aktører for musikk, og en gjennomgang av feltets virkemidler, i regi av musikkfeltets egne organisasjoner.
4. Bystyret ber byrådet fortsette dialog med staten om bidrag til realisering av Kloden Teaters permanente hus.
5. Bystyret ber byrådet i dialog med staten etablere og forplikte seg til et samarbeid om finansiering av rehabiliteringen av Kunsternes Hus.

5.2 Fritidstilbud for barn og unge

I vårt alternative budsjett, foreslår vi å styrke kulturskolen, og utvide tilbudet til flere bydeler. Vi vil kutte egenandelen for byens familier. Vi vil tilgjengeliggjøre kulturskolen for flere og fjerne terskler for deltakelse. Samtidig er det viktig å gi bedre økonomiske rammevilkår til frivillige aktører som drifter gode og rimelige kulturtilbud, utover tilbudene kommunen selv bidrar med.

Byrådet har gjennomført en kraftig økning i prisene for å besøke byens bad. Vi foreslår å gjeninnføre familierabatten på badene, som gjør at voksne kan ta med inntil tre barn gratis. Vi foreslår også øremerkede midler til en satsing på fritidsklubber for barn og unge, og vil stanse byrådets kutt i jobbprogram for ungdom i levekårsutsatte områder. Det er viktige tiltak for å utjevne forskjeller i Oslo.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Senke terskelen for kulturskoledeltakelse gjennom inkluderende breddetilbud	5000

Reversere kutt i jobbprogram for ungdom i levekårsutsatte områder	5000
Igangsette arbeid med forprosjekt for Torshov Aktivitetshus for egenorganisert aktivitet	2000
Innføre familierabatt på badene i Oslo	9000
Øremerket overføring til bydeler for satsing på fritidsklubber	15000

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet om å sikre at fritidskortordningen også kan gjelde flere typer aktiviteter i tillegg til den organiserte.
2. Bystyret ber byrådet om å ta initiativ til et samarbeid med staten om en søknadsbasert ordning der ungdom med minoritetsbakgrunn kan søke om stipend til toppidrettssatsing. Ordningen skal rettes mot utøvere som ikke tjener penger på sin idrett i form av lønn eller sponsorinntekter, og som ikke er stipendutøvere i Olympiatoppen/NIF.
3. Bystyret ber byrådet styrke vilkårene til organisert og uorganisert paraidrett for å skape inkluderende og mangfoldig idrettsglede.
4. Bystyret ber byrådet å undersøke muligheten for ytterligere tiltak for å sikre at gummigranulat ikke kommer på avveie rundt byens kunstgressbaner.
5. Bystyret ber byrådet forlenge ordninger med midlertidige bibliotektilbud slik som på Linderud senter, og vurdere etablering av flere permanente bibliotek.

Del 6 Utdanning og oppvekst

I vårt alternative budsjett foreslår vi flere grep for å sikre en Oslo-skole som utdanner elevene til å bli hele mennesker, hvor de opplever at de er gode nok, får tro på sine egne evner og sin egen framtid. Vi vil ha mer lek og mindre lekser i grunnskolen, mer varierte læringsformer, flere valgfag og mindre testing. Vi vil ha en barnehage med nok ansatte, flere pedagoger, og mer lek og frihet på barnas premisser, og starte arbeidet for en mykere overgang mellom barnehage og skole.

Byrådets kutt i utdanningssektoren vil ha alvorlige konsekvenser for barn og unge. Når Utdanningsetatens mulighet til å følge opp skolene svekkes gjennom store nedskjæringer, går det ut over bemanningen og kvaliteten på undervisningen. Elevene trenger et helhetlig støtteapparat som kan sikre dem både faglig og sosial utvikling, men med mindre ressurser blir det vanskelig å møte dette behovet.

Våre viktigste tiltak	Tusen kroner
Gratis skolemåltid ungdomsskole	40 900
Reversere samlet kutt Utdanningsetaten	5 850
Reversere kutt PPT	1 500
Reversere kutt Grunnskolen	15 200
Reversere kutt aktivitetsskolen	4 110
Reversere kutt videregående skole	15 645
Reversere kutt Fagopplæring	528
Reversere kutt Fagskoleopplæring	5 000
Reversere kutt Voksenopplæringen	3 687

Verbalforslag

1. Bystyret ber byrådet om å sikre at alle nærskoler i Oslo er tilgjengelig for alle byens barn og universelt utformet senest innen 2030..